

TURNÉE

TEATRUL „LES ZYGOMARS”
DIN NAMUR-BELGIA

„Şase poveşti cu ... picăţele”

Doi „zygomari” şi un „rinocer”

I-am întâlnit pentru prima dată pe „Zygomari” la un festival internațional al teatrelor de marionete de la Chrudim, în Republica Socialistă Cehoslovacă, unde spectacolul lor cu *Albă ca zăpada, cei şapte pitici şi... cei cinci Zygomari* a dobândit un deosebit succes. Calităţile spectacolului erau conferite de permanenta împletire, de-a lungul scenelor, dintre om şi păpuşă. Or, interpreţii sînt actori desăvîrşiţi; jocul lor e subtil şi direct, totodată, plin de haz şi de expresivitate; păpuşile şi decorurile sînt de o mare acurateţe, lucrate în forme accesibile, precis conturate şi viu colorate. Pretextul străvechiului basm a devenit, astfel, un prilej de a demonstra fantezia bogată a creatorilor spectacolului, neaşteptaţi în „trouvaille-uri”, deloc încorsetaţi de cadrul povestirii, zbanguindu-se în voie, fără prejudecăţi şi fără regretul că trădează clasică poveste.

Între timp, au realizat un interesant spectacol întemeiat pe versuri scrise, pentru copii, de valoroşi poeţi contemporani din Belgia. Cadrul de deliberată improvizaţie se potriveşte versului simplu, imaginile prind viaţă prin reprezentări plastice clare şi sugestive, lirismul se împleteşte cu unda unui cald umor.

Spectacolul pe care Zygomarii l-au adus în ţara noastră se intitulează *Şase poveşti cu... picăţele* şi — deşi mai larg accesibil, aproape comercial — aceste „poveşti” ne oferă o imagine limpede a modalităţilor şi valorilor expresive ale echipei şi ale actorilor ei. Aceştia se impun, mai cu seamă, prin calitatea lor superioară de comedieni, dublaţi de nu mai puţin valoroşi mimi.

„Poveştile” sînt simple. O cioară şi un arici sînt deranjaţi în conversaţia lor onomatopoeică de un vehicul obraznic şi încrezut. Urmează o întrecere din care câştigător va ieşi micul automobil, modest şi vesel, celălalt, plin de sine, neprevăzător, sfîrşind într-un accident. Elogiul modestiei, al corectitudinii şi optimismului prinde viaţă, astfel, printr-o scurtă moralitate ce uzează de imagini familiare co-

pilului contemporan. Într-o altă poveste, şoricelul istoriseşte motanului somnoros visuri ce prind viaţă într-un oolţ al scenei. Lirismul textului scaldă episoadele povestirii — aceasta, cam statică, dar înviorată de imagini sugestive. Apoi, un instructor de înot care încearcă şi reuşeşte să înveţe sardelele să umble pe uscat, spre disperarea unui pescar coşi vede captura reîntorcîndu-se în unda apei, un hipopotam fioros care se sperie de acul seringii, un tigru care, gustînd din seminţele pe care i le aduce o păsărică, ajunge la dimensiunile acesteia şi, învăţînd să zboare, evadează din cuşcă, recîştigîndu-şi libertatea, şi, în sfîrşit, o pălărie fermecată, care aduce numai buclucuri celor care o doresc.

Sînt poveşti clare, pe care micii spectatori le înţeleg fără efort şi care plac, deopotrivă, celor de vîrstă preşcolară şi adulţilor. Şi aici, decorul pare improvizat, din „umbrele şi surcele”, din scări şi bucăţi de pînză colorată, pe care fantezia copilului le completează şi le întregeşte după bunul său plac. Şi aici, culoarea este bogată, iar lumina şi muzica, de foarte bună calitate. Vom cita, dintre interpreţi, pe Hubert Roman (care semnează şi regia spectacolului), pe Arlette Paris, excelentă minuitoare, cu un dezvoltat simţ al ritmului, pe Serge Naniot (în acelaşi timp, creator al tehnicii în spectacol), pe Jean-Marie Evrard (care a realizat şi coloana sonoră), precum şi pe Edmond Meura, care a avut în grijă dificila tehnică şi sonorizare a spectacolului.

Decorurile sînt semnate de Pol Danheux, muzica, de Carl Orff, iar costumele păpuşilor, de Mimi Danheux.

Desigur, copiii din oraşele Constanţa, Tulcea, Sibiu şi Bucureşti îşi vor aminti cu plăcere de spectacolul Teatrului „Les Zygomars”, care a efectuat acest turneu în cadrul schimburilor culturale româno-belgiene.

Mihai Crişan